

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 17 JANUARI.

Sterfgeval.

Verleden zaterdag 's avonds is te Widoie in den onderdan van 64 jaren overleden, de eerv. heer Amandus-Godefridus d'Awans, pastoor dezer parochie. N. d'Awans was geboren te Monteaeken, de 5 februari 1807. Hij werd priester gewijd in 1830, achtervolgens kapelaan benoemd te Mallo pastoor te Gutschoven, en sedert het jaar 1882 bekleedde hij het ambt van pastoor te Widoie.

Zijn plechtige lijkdienst is dezen morgen, te middel van eenen grooten volkstoeloop gevierd geworden.

Les membres de la société royale de musique délégués par la commission administrative, auront l'honneur de présenter aux habitants de la ville, une liste de souscription pour un magnifique concert qui sera donné incessamment au bénéfice des pauvres si rudement éprouvés en ce moment. Des artistes et des amateurs distingués prêteront leur concours à cette œuvre de bienfaisance à laquelle nous avons la certitude que nos concitoyens ne manqueront pas de prendre part.

Oorlogsberichten.

Wij hebben zaterdag reeds aangekondigd dat de legers van prins Frederik-Karel en des groot-hertogs van Mecklenburg, vereenigd met een deel van Manteuffel's eerste pruisische legercorps het leger van generaal Chanzy achterwaarts geslagen hebben in de nabijheid der stad Mans, een schoone, groote en nijverige stad op de samenloeiing der rivieren de Sarthe en de Huise met stevige versterkingen, die het fransche leger tot steunpunt dienden, en die door de Duitschers ingenomen is.

De gevechten langs de Sarthe hebben geduurd van den 8 tot den 12 dezer maand, en worden waarschijnlijk nog voortgezet, dewijl de laatste depeches melden dat de Duitschers de Franschen achtervolgen. Verleden dinsdag en woensdag had generaal von Werder, bij Villersexel eerst terug gekegen, een vernieuwden aanval gedaan, en twee vaandels, twee kanonnen en acht honderd krijgsvaengenen gemaakt.

Vier pruisische en deitsche legercorpsen, aangevoerd door prins Frederik-Karel, den groot-hertog van Mecklenburg, generaal von Manteuffel en andere behendige veldheeren, en die te zamen meer dan 180,000 gebarde en wel ingerichte strijders telden, hebben woensdag en donderdag het Loireleger der Franschen langs geheel de strijdlijn aangetast, om een beslissende slag te leveren, die door de fransche troepen kloekmoedig volgehouden, doch verloren is.

De opperbevelhebber generaal Chanzy erkent zels zijne nederlaag; hij schrijft dezelve toe aan de wanodelijke vlucht der mobielgarden van Bretagne, die hunne standpunten langs de Huise laf verlaten hebben. Tegen zijnen wil en zijn gemoed, heeft de fransche generaal met de andere legeroversten tot den terugtocht besloten.

De koning van Pruisen telegrafieert aan de koningin de overwinning op het Loireleger en de innemering en bezetting der stad Mans door de Duitschers. De 3^e, 9^e en 13^e pruisische legercorpsen schijnen veel geleden te hebben; maar de bijzonderheden betrekkelijk de wederzijdsche verliezen ontbreken nog.

Koning Wilhelm voegt erbij dat de 3^e en 10^e corpsen den stormloop tegen de stad Mans hebben gedaan, onderwijl de 9e en 13e corpsen zegepraald voorwaarts marcheerden zuidwaarts naar Laint-Corneille, alwaar nog hevige gevechten geleverd en door de Mecklenburgers gewonnen zijn, die op dat punt nog duizend krijgsvaengenen hebben gemaakt en voortgerukt zijn op Savigné-l'Évêque.

Het machtige Loireleger, welk gewis meer dan 200,000 mannen telde; op hetwelk de laatste hoop van Frankrijk en der belegerde Parijzenaars gevestigd was, is nu deels verslagen, deels verspreid en in vollen terugtocht.

Generaal Chanzy meldt aan 't fransche staatsbewind, te Bordeaux, dat hij zijne troepen weder verzamelt en een andere strijdlijn zoekt, om den vijand 't hoofd te bieden.

Maar die vijand zit hem achter de hielen, en heeft de krijgslust gebruikt om het 1^e legercorps van Manteuffel schijnbaar achteruit te doen deinzen, en het op deze wijze vereenigd met de strijdmachten van prins Frederik-Karel. Hadden de Franschen eenen of Molke gehad, dan zou het Noorderleger, in plaats van op zijn gemak uitersten en zich door eenige hulansen te laten amuzeeren, langs een' anderen weg zich vereenigd hebben met 't Loireleger, en de Franschen hadden met veel meer gunstige kansen de legercorpsen der Pruisen en Duitschers langs de Sarthe kunnen bevechten.

Te Parijs had de aanhoudende nevel, afgewisseld door sneeuwvlagen, gedurende een viertal dagen, de belegeraars verhinderd in 't beschieten der buitenwerken en van een deel der stad. Daarentegen is het vuur uit de forten en uit andere standpunten der belegerden veel heviger geworden. De Franschen hebben nu nieuwe zware batterijen ontdekt en ze trekken talrijke bataillons te samen bij het sterke fort van den Valeriaanschen berg.

Eergisteren nacht, toen de lucht wat opgeklaard was, hebben de Duitschers Parijs met een vernieuwde hevigheid beschoten. Ten twee uren, viel een regen van vuurkogels, bommen en grenaten op de hoofdstad; eenige groote en verscheidene kleinere branden werden daardoor te weeg gebracht.

De Pruisen hebben eenige nieuwe standpunten bezet voor Clamart en Meudon. De Franschen doen kleine uitvallen tegen hen. Woensdag laatst hebben zij in den looppogt, bij Clamart, een piket Beierschen verrast, dat hen terugsloeg.

Eenige forten en vestingwerken hebben reeds veel geleden en de beschieting duurt altijd voort. Het front van Parijs, thans door de Duitschers beschoten, begriipt een vierde deel van geheel den versterkten omringing; aldus 23 bastions met 600 kanonnen bewapend, waarvan de zwaarste te Montmartre in batterij staan.

De Pruisen hebben zoo veel schietvoorraad verzameld, dat zij Parijs gedurende een maand kunnen bombardieren.

Luidens bijzondere berichten, zouden de Duitschers voornemens zijn, bij weigering van capitulatie of voorstellen tot wapenstilstand, hun grof geschut te richten op het Stadhus, 't Hotel der Invalides en 't Paleis van den Luxemburg. Zoo men weet, wil de koning van Pruisen nog niet overgaan tot de bescherming en innemering eniger forten, ten einde hieruit een grooter deel der stad te kunnen beschieten. Het schijnt nog in afwachting van voorstellen tot capitulatie, of tot een tusschenkomst der Londener Conferencie; de verwoesting van Parijs zou inderdaad, bij zoo veel andere gruwelen en menschenmoorden, een eeuwig schandvlek op Pruisen werpen in de geschiedenis der XIXe eeuw.

Luidens bijzondere brieven, wordt in hoogere kringen nog de hoop gevoed dat er kans zal zijn op het sluiten eens wapenstilstands, voorlooper van den vrede, voor het groote brand- en bloed-drama bij en binnen Parijs zal beginnen.

Ook in het pruisische hoofdkwartier te Versailles wordt die hoop gedeeld. De oorlogzuchtige deitsche veldheeren, de verbitterte pruisische legeroversten bekenen nu zelve « Bloed genoeg, te veel; geen noodeloze nieuwe menschenmoorden meer; verzoening en vrede; slaking der gruwelijke menschenlachten... »

Aan de onzijdige Mogendheden van Europa, wier gevolmachtigden heden dinsdag te Londen in Conferencie zullen vergaderen, is nu de hooge zaak beschoren om eindelijk in dien geweldigen rassenstrijd diplomatisch tusschen te komen en de alom geuite vredewenschen te verwezenlijken.

Uit de laatste berichten, tot heden te middag torgekomen, schijnt het dat de bedreigde beschieting met brandkogels, den verleden nacht, niet plaats heeft gehad. Koning Wilhelm en von Bismark hebben Parijs nog willen besparen voor dat ontzaglijk vuurwerk, welk, tegen de hoogste gebouwen gericht, ijsslike rampen en verwoestingen te weeg had kunnen brengen. De depechen uit Versailles gewagen van geen nieuwe beschietingen.

Zij melden nochtans een ander en groot nieuws:

In den nacht van vrijdag op zaterdag, heeft het fransche verdedigingsleger van Parijs, twee gelijkijdige uitvallen gedaan: den eenen noordwest tegen Bourget, den anderen zuidwest tegen Clamart en Meudon.

De telegrams uit het pruisische hoofdkwartier zeggen, dat de aanvallen der Franschen zeer hevig zijn geweest; maar dat de belegeraars die op alle punten overwinnend afgeslagen hebben. De terugtocht der fransche troepen naar de stad, zou op zekere plaatsen zelfs zoo wanoderlijk zijn geweest, dat het als een vlucht was.

Onderwijl generaal Chanzy zich bezig houdt met de herzameling zijner strijdmachten, meldt generaal Bourbaki dat hij veld wint en de dorpen Arcey en St. Marie op de Pruisen veroverd heeft.

Eene depeche uit Bordeaux bevestigt nu het nieuws dat de Duitschers de stad Vesoul verlaten hebben bij de nadering der Fransche troepen.

In Noord-Frankrijk is de aanblik der gebeurtenissen veel grooter en gewichtiger; er is van

niets minder spraak dan van een tweede uitgaaf der zaak van Sedan. Het plan der Pruisen is, het Noorderleger van generaal Faidherbe te omsingelen, om het tot de overgaf te dwingen.

In Rijsel was gisteren 't gerucht verspreid dat het deitsche Noorderleger reeds bezig is met den linker vleugel van het fransche leger te omsingelen, en dat Kamerijk bedreigd is.

Te Bolbec, bij Havre, hebben schermutselingen plaats gehad.

Den 9 dezer maand heeft het fransche staatsbewind te Parijs aan al deszelfs diplomatische agenten in het buitenland een protestatie gezonden tegen de beschieting der fransche hoofdstad door de Pruisen, welke bommen als uit vermaak gericht schijnen te worden op de hospitalen, ambulansen, kerken, scholen en gevangenhuisen.

De protestatie zegt dat de belegeraar verplicht is voorop zijn inzicht te doen kennen van te beschieten, ten einde aan de bevolking, welke geen deel aan den strijd neemt; aan de vrouwen en kinderen den tijd te laten van zich te verwijderen.

De protestatie houdt staande, dat er geen noodzakelijkheid voor de beschieting bestond; zij doet merken dat, als de beschieting geen voorafgaandelijke werking eener krijgsoperatie is, dezelve niets anders beschouwd kan worden dan als een koud overdachte en stelselmatig voltrokkene verwoesting, geen ander doelwit hebbende dan om, bij middel van brand en moord, den angst onder de burgerlijke bevolking te verspreiden.

Het fransche Staatsbewind van den wederstand protesteert derhalve met luider stemme en uit alle macht tegen dien nutteloozen akt van barbaarsheid.

Het vereenigt zich uit ganscher harte met de gevoelens der verontwaardigde bevolking, welke verre van zich door dat geweld te laten ter neer slaan, daarin de kracht put om te strijden en de schande van den inval des vreemdelings te verstoeten.

De Conferencie van Londen zal stellig vandaag geopend worden. De gedelegeerde leden van 't Staatsbewind te Bordeaux houden staande dat zij onbevoegd zijn voor het benoemen van eenen gevolmachtigde.

Uit Berlijn wordt gemeld dat de Mogendheden, welke te Londen in Conferencie vertegenwoordigd zullen zijn, elkander bereids verstaan hebben op de schikkingen welke de onzijdigmaking der Zwarte Zee moeten vervangen, alsmede op de waarborgen betrekkelijk de scheepsvaart op den Donau.

Het verdrag zal het beginsel bevestigen dat de tractaten niet kunnen ophouden te bestaan en van kracht te blijven ten gevolge van den opzeg door een der ondertekenende partijen gedaan.

De Conferencie zal hare werkzaamheden in een kortstondig tijdsbestek ten einde brengen. Frankrijk zal een laatste maal uitgenoodigd worden om zich daarin te doen vertegenwoordigen, des noods door zijnen zaakgelastigde te Londen.

Men heeft daarbij 't bericht gegeven dat, als Frankrijk nogmaals weigert, de Conferencie hare werkingen zal verrichten zonder acht te slaan op de afwezigheid van eenen franschen gevolmachtigde.

Men heeft bevonden, dat de Franschen loopgraven maakten in de richting van St-Cloud. De twee kampen naderen dus elkander.

Generaal Ducrot lijdt sedert eenige dagen aan een keelziekte. Hij blijft te bed en heeft drie zijner beste divisien bij die van generaal Vinoy gevoegd.

NIET PLEIZIERIG.

Een jonge mobiel-garde uit het leger van generaal Chanzy, schrijft dat hij gedurende zeven dagen, van 's morgens tot 's avonds, heeft moeten marcheeren, zonder stil te houden, zelfs niet om te eten. Tweemaal heeft hij in het slijk zijne schoenen verloren en moest hij op zijne zokken loopen, welke spoedig versleten waren. Onderweg vond hij een leers en op een pachtloof eenen holleblok, en zoo ging het verder, in eenen slagreen, tot aan le Mans, waar zij onder de tent, op den grond mochten slapen. Het was zoo koud dat elkeen liever bij het vuur bleef staan.

Te Wilhelmshöhe te Cassel schijnt nu, volgens tijdingen uit Londen, een nieuw plan gesmeed te worden door den man van Sedan en, zonderling! België bevindt zich nogmaals in de berekeningen van den zoo laf gevluchten ex-keizer.

Duitschland zou zich, in het vredesverdrag, vergenoegen met de inlijving van den Elzas en eeno rechttrekking der grenzen van Lorreinen,

Metz aan Frankrijk latende, onder voorwaarde van afbraak der forten en vestingwerken.

Als vergoeding voor dat verlies, zou Frankrijk het groothertogdom Luxemburg nemen, waarbij nog de waalsche provinciën van België. De vlaamsche provinciën van België zouden terugkeeren aan den Koning der Nederlanden, in vergoeding van Luxemburg.

Maar de aldus vergroute Nederlanden zouden deel maken van den Duitschen Bond, op afzonderlijke voorwaarden, gelijk degene der Zuiddeitsche Staten in hun bondgenootschap met Noord Duitschland. Antwerpen zou, in alle geval, eeno bondshave worden.

Ziedaar het plan van Wilhelmsöhe.

Napoleon III zou dan, na de vernieling van Parijs, den vrede sluiten met Pruisen en in het door zijne schuld half uitgemoorde en verwoeste Frankrijk, op de brandende puinen, op het bloed en de gebeenten der zoo kloekmoedige verdedigers huns vaderlands en moederstad, den nieuwen keizerstroom planten, zelf dien opnieuw beklimmen, of minstens zijnen zoon, onder het regentschap zijner moeder en der oude keizerlijke gunstelingen, daarop plaatsen....

Dat de verraders huns vaderlands zulke plannen droomen, is mogelijk; doch het valt ons onmogelijk, zelfs te veronderstellen, dat die hoop ooit verwezenlijk kunne worden.

De deitsche kommandant heeft aan den kommandant van Longwy bericht, dat, als vrijdags de stad niet overgegeven is, het bombardement onmiddellijk zal beginnen. De Pruisen hebben de brug St-Martin, bij Longwy, doen springen.

CASTOR EN POLLUX.

Gedurende de laatste zes weken werd aan de arme klassen om de drie dagen een kwart pond paardenvleesch uitgereikt, en niettegenstaande deze bitter kleine hoeveelheid, hoorde men toch nergens ontvreden gemompel. Ook de welgestelde deelt het lot met zijnen armeren natuurgenoot, tenzij dat zijn voorraad geld onuitputtelijk is. Een lekkere beet kost honderden francs: een paté de foie gras 500 fr., een doske met bouillonkockjes 50 fr., een potje met gemarioneerde zalm 200 fr., enz. Vele muizen, is eenes gewilde lekkernij, vooral als zij zijn toebereid *sautés à la sauce Madère*. Op musschen wordt ieverig jacht gemaakt; en gelukkig hij die er eenigen meester wordt. Om kort te gaan, alles wat eetbaar is, alles wat als brandstof kan gebruikt worden, doet dienst. Castor en Pollux, de twee olifanten uit den Acclimatatie tuin, eenmaal de vreugde van het jonge Parijs, dat niets plezieriger vond dan te zitten op den rug dezer zware beesten, zijn als slachtoffers gevallen. De arme dieren, zij gaven zoo gewillig als lammeren hun lichaam! Pollux viel het eerst, hij werd getroffen door een ontplofbaar kogel, die een vreeslijk effect deed. Het dier bleef geduldig; zijn hok werd met bloed overstroomd en daarna stierf het. Castor werd een kogel door het hart gejaagd, het arme dier viel op de knien, een tweede kogel trof het in het voorhoofd en het bleef den laatsten adem uit. Het was den laatsten december dat de twee olifanten werden geslacht en op Nieuwjaarsdag verdrong men zich als 't ware in de restauratie van Peter, *Passage des Princes*: ieder die het betalen kon, wilde kennis maken met deze nieuwe vleeschspijzen. Een mijner vrienden verklaarde mij dat Castor delieus was; overigens een fransch rijmpje zegt:

*A la Sauce Madère
On mangerait son grand'père.*

En, Castor en Pollux waren slechts zes jaren oud, piepjong dus, als men denkt dat de olifant niet zelden honderd jaren leeft. Goed voorgaan doet goed volgen. Op Castor en Pollux volgden de twee beeren uit den plantentuin, althans Figaro verzekerde, dat een beenhouwer op den hoek van de rue Richelieu en de rue Neuvo St-Augustin met goed succès het beerenvleesch 14 fr. per kilo verkocht, ten bewijze van de eebtheid hingen de twee beerenkoppen in den winkel.

Laatste tijdingen.

De fransche generaal Bourbaki meldt uit het hoofdkwartier van Ornan, dato den 13 januari, dat zijne voorwachten ten gevolge der gevechten van Villersexel en Arcey, zich meester gemaakt hebben van Gray, Vesoul en Lure. Deze plaatsen zijn dus door de Pruisen verlaten geworden. Het stilzweigen welk de pruisische depechen over deze tijdingen in acht nemen, bewijst genoeg dat deze gevechten hun niet voordeelig geweest zijn. Van Gray, van Vesoul of van Lure, kan Bourbaki zich naar goeddunken naar Belfort of naar de Vogezes wenden.